

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/32/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318206234
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318206234.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcu L. C.P., G.. XX.X.XXXX, K. I. G. L. XXX, XXX XX P. G. L. zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom, ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516 v konaní o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX a o vydanie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1/ rade je p o v i n n ý zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

II. Súd žalobcovi vo vzťahu k žalovanému v 1/ rade p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal žalobu o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v tejto časti to aj proti svojmu zamestnávateľovi U. I. G. L., dňa X. XX. XXXX. Zároveň žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na náhradu trov konania v plno rozsahu.

2. V žalobe žalobca uviedol, že žalobou napáda Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzatvoril so žalovaným v 1/ rade dňa XX. XX. XXXX. Žalobca chcel so žalovaným v 1/ rade uzatvoriť úverovú zmluvu. Žalobca uvádza, že žalovaný v 1/ rade mu predložil listiny s tým, že ak chce, aby mu bol úver poskytnutý, je potrebné predložené listiny podpísať. Žalobca tieto predložené listiny podpísal v presvedčení, že uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa XX. XX. XXXX. Žalobca sa až od svojho zamestnávateľa žalovaného v 2/ rade zo Žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa X. X. XXXX dozvedel, že podpísal dohodu o zrážkach zo mzdy. Dohoda umožňuje žalovanému v 1/ rade, aby od žalobcu vymohol plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Žalobca udáva, že v súvislosti s dohodou mu nebolo nič bližšie vysvetlené a samotné vyhotovenie dohody je typicky formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu, tak po obsahovej, ako aj po formálnej stránke. Aj keď je dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, žalobca nebol o jej dôsledkoch nijako poučený a nemal možnosť ho odmietnuť, ak chcel úver získať.

Žalovaný v 1/ rade požiadal žalobcovho zamestnávateľa žalovaného v 2/ rade o vykonávanie zrážok zo mzdy. Keďže neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo žalobcovi povinnosť plniť žalovanému v 1/ rade, žalovaný v 2/ rade ako zamestnávateľ žalobcu je povinný vykonávať zrážky zo mzdy a žalobca

nemá možnosť ich priamo zastaviť, ani obmedziť. Podľa zákona je žalovaný v 2/ rade vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Žalovaný v 1/ rade výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom, chýba súdna kontrola spotrebiteľskej zmluvy, či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

Ďalej žalobca udáva, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX obsahuje ustanovenie o poplatku za odklad splátok podľa bodu 8. 1. Zmluvy, avšak žalobca ako spotrebiteľ takú službu nevyužil, a napriek tomu ju musel zaplatiť. Dohoda o poskytnutí služby je zmluvná podmienka, ktorá nie je individuálne dojednaná a zámerom žalobcu nebolo ísť do zmluvného vzťahu so žalovaným v 1/ rade kvôli nej. Žiadaný úver bol hneď po pripísaní na účet znížený o sumu uvedenú v dohode o poskytnutí služby a aj keď ju žalobca nevyužil, nemal nárok na jej vrátenie. Cena tohto poplatku je len jeho vyústením, avšak posudzuje sa nie cena, ale celý obsah dohody, ktorý spočíva v tom, že žalobca má platiť bez ohľadu na poskytnutí tejto vedľajšej služby. Žalovaný v 1/ rade tak získava prospech skôr ako spotrebiteľ a pritom službu ani neposkytol. Žalovaný v 1/ rade navyše obmedzil prístup k tomuto právu zákazníkom, ktorí nemajú splatené minimálne prvé tri mesačné splátky, nie sú dlhodobo práceneschopní alebo s nimi nebol skončený pracovný pomer. V ostatných prípadoch je žiadosť spotrebiteľa posudzovaná v svojoľno veriteľom.

Žalobca ďalej udáva, že vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 9 ods. 2 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pričom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Žalobca v žalobe poukazuje aj na rozsiahlu rozhodovaciu činnosť Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove.

3. Na osvedčenie svojich tvrdení žalobca predložil žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru /zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX, zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom údaje, žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov zo dňa X. X. XXXX, dohodu o zrážkach zo mzdy číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. XC/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. XCo/XXX/XXXX, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. XCdo/XXX/XXXX, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. XOb/XX/XX, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XX/XXXX.

4. Súd na návrh žalobcu vydal dňa XX.XX.XXXX uznesenie, ktorým nariadil neodkladné opatrenie a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, z XX.XX.XXXX, k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, z XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1/ rade, na výkon zrážok zo mzdy, do právoplatného skončenia veci samej o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, z XX.XX.XXXX. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa X.X.XXXX.

5. Podľa ust. § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) súd doručoval žalovanému žalobu s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach, uznesenie - výzva na vyjadrenie k žalobe, ktoré si žalovaný prevzal dňa 17.12.2018.

6. Žalovaný dňa XX.XX.XXXX doručil súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom navrhol súdu žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Vo svojom písomnom vyjadrení žalovaný poprel tvrdenia žalobcu, že podpísal Dohodu o zrážkach zo mzdy v presvedčení, že uzatvára Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a že o dohode sa dozvedel až od svojho zamestnávateľa. Podľa žalovaného je Dohoda o zrážkach zo mzdy zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, na ktoré použitie sa neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ani žiadna súdna kontrola, ale existencia právnej skutočnosti, pričom tento zabezpečovací inštitút alebo zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný.

Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy nemožno objektívne zistiť, že by žalobca poprel možnosť prečítania resp. oboznámenia sa s obsahom dohody. Žalovaný uvádza, že žalobca vedel o tom, že žalovaný uzatvára so žalobcom Dohodu o zrážkach. Z prejavu vôle žalobcu nemožno zistiť, že by s takýmto zmluvným dojednaním nesúhlasil, mal voči nemu výhrady a pod. Žalobca obsah takto uzavretej dohody ani následne nespochybňoval, zásadný opak vo vzťahu k vlastnému konaniu začal tvrdiť až dodatočne v tomto konaní. Žalovanie tiež poukázal, že žalobca bol upozornený na možnosť uplatnenie zrážok zo mzdy, čo bolo pochopiteľne skôr, než bola dohoda o zrážkach zo mzdy predložená zamestnávateľovi.

Podľa žalovaného skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola vyhotovená vo forme predtlačeneho znenia, nie je rozhodujúca ani relevantná. Formulárové znenie zmluvných dokumentov v spotrebiteľských právnych vzťahov je prirodzenou súčasťou úverových produktov. Ochrana spotrebiteľa je založená na ochrane „priemerného spotrebiteľa“. Toto chápanie zabezpečuje zachovanie prvku právnej istoty aj pre dodávateľa, ktorá má byť vlastná aj spotrebiteľským právnym vzťahom. Spotrebiteľa nezbavuje povinnosti konať s primeranou a očakávateľnou mierou opatrnosti, obozretnosti a zodpovednosti za vlastné konanie (porov. návrh generálnej advokátky vo veci C - 453/10, O. Q. O., bod 62 a nasl.) Priemerný spotrebiteľ je definovaný ako osoba, ktorá je v primeranom rozsahu rozhladená, informovaná a obozretná. Takéto chápanie vymedzuje priamo Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach, prípadne aj únijné právo na úrovni sekundárnych aktov (napríklad definícia v bode 18 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29). Pri poskytovaní ochrany v zmysle právneho poriadku nie je možné a ani súdny orgán nie je oprávnený prekročiť rozsah ochrany poskytovanej priemernému spotrebiteľovi. Nedostatok zodpovednosti, resp. ľahostajnosť spotrebiteľa vo vzťahu k obsahu svojich práv a povinností (vo sfére neoboznámia sa s obsahom zmluvných dokumentov) nemôže založiť neplatnosť právneho úkonu a znemožniť uskutočniť plnenie, na ktoré má druhá zmluvná strana legitímny nárok. Spotrebiteľ zároveň nesmie byť v súvislosti s osobitnými predpismi ponížený až na subjekt, ktorý nie je spôsobilý samostatne myslieť a nie je schopný chápať zmysel vlastného konania. Takéto poníženie by evokovalo predpoklad postavenia spotrebiteľa na rovnakú úroveň, akú majú napr. maloletí alebo osoby obmedzené v spôsobilosti na právne úkony. Tvrdenia žalobcu o nevykonaní poučenia v súvislosti s obsahom dohody o zrážkach zo mzdy sú hypotetické, priečia sa nielen elementárnym ustanoveniam Občianskeho zákonníka, a vlastne len zodpovedajú tomu, čo uvádza sudca ústavného súdu B. M. L. (sp. zn. I. ÚS 547/2012): „Považujem za nevyhnutné najskôr konštatovať, že všeobecné súdy vrátane ústavného súdu ochranu spotrebiteľov pustili už tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie, aj keď uzavrú akúkoľvek zmluvu, dokonca čokoľvek, čo sa prieči zdravému rozumu (v zmysle „ten chudák ani nevie, čo podpísal“, ale „peniaze mohol zobrať“), a to sa už dotýka samej podstaty a hlavne primeranosti práva, v dôsledku čoho spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti. Taký postup orgánov ochrany práva je nielenže absolútne „nevýchovný“, paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, vigilantibus iura, neminem laedere a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre „privilegovaného“ spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka oproti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevykonalia ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnené obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov.“

Žalovaný ďalej popiera aj argumentáciu v oblasti údajnej neurčitosti vymedzenia pohľadávky, ako aj výšky zrážok zo mzdy. Všetky pohľadávky sú kauzálné spojené/prepojené práve vymedzením právneho titulu ich vzniku na zmluvu o revolvingovom úvere. Preto aj napríklad pohľadávka titulom poskytnutia revolvingu (ktorá vzniká po poskytnutí revolvingu) nie je akoukoľvek pohľadávkou, ale je presne určená a viazaná na konkrétny právny dôvod jej existencie. Uvedené neznamena, že tieto nároky nie sú určité, ale znamená to, že vznik týchto nárokov je viazaný na obsah právneho vzťahu, ktorý je práve definovaný zmluvou a možnosť ich vzniku v budúcnosti. Určenie zabezpečovanej pohľadávky nemusí byť v zmysle zákonnej úpravy len číselné, ale môže byť uskutočnené každým spôsobom, na základe ktorého sa pohľadávka dá identifikovať. Je nepochybné, že dohoda o zrážkach zo mzdy sa týka konkrétnej zmluvy a pohľadávok, ktoré veriteľovi vzniknú voči dlžníkovi. Dohoda o zrážkach zo mzdy pri označení pohľadávky teda vymedzuje aký právny vzťah je dôvodom vzniku pohľadávky a tiež na základe čoho konkrétne pohľadávka vznikne (úver, revolving). Z hľadiska určitosti právneho úkonu je teda nesporné, čo pohľadávka znamená. Žalovaný v tomto smere poukázal na rozsudok Okresného súdu v Prešove, č. k. XC/XXX/XXXX, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. XCdo XXX/XXXX a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2012, sp. zn. X R. XX/XXXX. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom, čiže vymedzenie zabezpečenej pohľadávky bude prirodzene odkazovať,

resp. spájať sa s hlavným vzťahom, z ktorého táto pohľadávka vznikla. Označenie pohľadávky, ktorej sa zabezpečenie týka, ako určitý nárok z konkrétneho právneho vzťahu (v tomto prípade zmluvy o revolvingovom úvere s konkrétnym číslom) je v tomto prípade z hľadiska identifikácie zabezpečenej pohľadávky dostatočne určité, pretože pohľadávka(y) sa nezameniteľne identifikuje z hľadiska osoby oprávnenej a povinnej, a z hľadiska určenia právneho vzťahu (právneho dôvodu) zabezpečovanej pohľadávky.

Žalovaný popiera tvrdenia žalobcu o absencii konečnej splatnosti. V súvislosti s uvádzaním „konečnej splatnosti úveru“ tvrdí, že žalobcove tvrdenie sú nesprávne, a to z nasledovných dôvodov :

- i. v zmysle výkladu Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/15 bráni únijné právo takému výkladu vnútroštátneho práva, v zmysle ktorého je bezúročnosť úveru možné spájať s náležitosťou, ktorú únijné právo neurčuje ako povinnú náležitosť zmluvy,
- ii. údaj o konečnej splatnosti všetky uzavretá zmluva obsahuje,
- iii. súdna prax ohľadne uvádzania konečnej splatnosti nie je jednotná a je preto neprípustné, aby nejednoznačný a sporný výklad zákona bol na farchu sporovej strany a
- iv. zmena zákona č. 129/210 Z. z., ktorá je účinná od XX.XX.XXXX a ktorá bola prijatá z dôvodu odstránenia nepresností implementácie smernice potvrdzuje fakt, že s „konečnou splatnosťou“ nie je možné spájať žiadny následok. Ak by tento údaj a jeho uvádzanie malo byť súčasťou ochrany spotrebiteľa, potom jeho vypustenie z ustanovení zákona je vlastne popretím takéhoto cieľa.

Žalovaný ďalej poukazuje je rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, bod 58 rozsudku vo veci C-42/15. Súdny dvor EÚ svojím výkladom teda vymedzil dve podstatné skutočnosti, a to že s inou náležitosťou, akou je náležitosť uvedená v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES nie je možné spájať záver o bezúročnosti, pretože takúto inú náležitosť nie je možné do vnútroštátnej úpravy ani uviesť. Druhou skutočnosťou je, že bezúročnosť úveru je možné spájať len s náležitosťou, ktorá spochybňuje možnosť posúdiť rozsah záväzku spotrebiteľa (čo termín konečnej splatnosti nie je, pretože ten žiadny rozsah nedefinuje. Rozsah záväzku vymedzuje počet a výška splátky, celková čiastka na splatenie a RPMN). Ďalej žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ktoré sa týkalo práve výkladu ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. v kontexte unijného práva, a aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci O. (C-397/01 až C-403/01) body 115 a 116, Podľa žalovaného je preukázané (aj obsahom rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15) že spôsob výkladu vnútroštátneho práva a implementácia smernice 2008/48/ES nebola správna a teda z neprávneho stavu, resp. stavu, ktorý odporuje cieľu, aký mal byť implementáciou smerníc EÚ dosiahnutý, nie je možné vyvodzovať záver o protiprávnosti. Požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, ako aj spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Uvedenie konečnej splatnosti treba vykladať vo vzájomných súvislostiach.

V súvislosti s uvádzaním výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov žalovaný tvrdí, že žalobcove tvrdenia sú v rozpore so zákonom a aj súdnou praxou. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. vyžaduje uvádzanie spôsobu započítania splátky na úver, istinu a úroky len v prípade, ak sa splátky priradujú k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. O takýto typ úveru a prípad v zmluvnom vzťahu medzi sporovými stranami nejde. Tiež žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, na nález III. ÚS 341/07 Ústavného súdu SR o výkladových metódach a v tomto smere aj na uznesenie sp. zn. 6MCdo 22/2010 Najvyššieho súdu SR. Podľa žalovaného účelom právnej úpravy uvádzania splátky v spotrebiteľskej úverovej zmluve je to, aby bol spotrebiteľ informovaný o svojej povinnosti. Ak by zákonodarca sledoval, že zmluva má obsahovať rozpis splátky na časť istina, úrok a vo vzťahu ku každej zložke by bolo nutné uvádzať termín splatnosti či počet splátok, potom zákonná úprava práva spotrebiteľa vyžadovať si tzv. amortizačnú tabuľku by teda nemala žiadny význam (§ 9 ods. 5 v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvných vzťahov medzi stranami sporu), keďže takáto amortizačná tabuľka by už bola súčasťou zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že pri už konflikte dvoch výkladových metód treba vychádzať z takého prístupu, ktorý umožňuje obidve metódy rešpektovať. Z pohľadu jazykového výkladu je to potom taký prístup, ktorý žiadne členenie splátky nepožaduje. Uplatnenie jazykového výkladu právnej normy popiera aj povinnosť rešpektovať účinky únijného práva. V kontexte napádaného rozhodnutia sa potom samotné konanie o predbežnej otázke

pred Súdny dvorom EÚ vo veci C-42/15 a aj rozhodnutie javia ako zbytočné či bezvýznamné. Na strane druhej, rozhodnutia iných súdov SR súd používa v tejto veci bez opory v zákone na odôvodnenie svojho rozhodnutia. Tzv. rozčleňovanie splátky je teda výklad založený na nesprávnom výklade zákona. Znenie zákona č. 129/2010 Z.z. síce je nepresným prevzatím smernice 2008/48/ES, to však súd nezbavuje povinnosti pri výklade vnútroštátnej normy prihliadať na základe nepriameho účinku na také ustanovenia úniijného práva, ktoré sú do príslušnej vnútroštátnej normy prevzaté. Výsledok sledovaný smernicou je povinný pri rozhodovaní zabezpečiť aj súd členského štátu.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a súčasne žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. Žalovaný na preukázanie svojich tvrdení predložil Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, Dohodu o zrážkach zo mzdy, Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa XX.XX.XXXX a Zmluvné dojednania.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru / zmluvou o revolvingovom úvere, zmluvnými dojednania, žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy, dohodou o zrážkach zo mzdy, výpisom z internetovej kalkulačka pre RPMN, štatistickými údajmi o výške priemerných úrokových sadzieb zverejnený na webovej stránke Národnej banky Slovensko a zistil tento skutkový stav veci.

Skutkový stav

9. Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX uzatvoril žalobca so žalovaným v 1/ rade zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom úveru bol poskytnutý úverový limit vo výške 1.170,- eur. Žalobca sa zaviazal veriteľovi zaplatiť v 42 mesačných splátkach vo výške 62,69 eur vrátane úrokov. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, bola dojednaná vo výške 2.632,98 eur, pričom ročná úroková sadzba úveru bola 70,02% a predpokladaná RPMN za úver bola 70,02%. Poskytnutá čiastka revolvingu bola vo výške 616,87 eur a celková čiastka revolvingu, ktorý musí dlžník zaplatiť, bola v zmluve dojednaná na sumu 1.507,56 eur. Ročná úroková sadzba revolvingu bola v zmluve uvedená vo výške 76,21%

10. Z bodu 8 zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že medzi žalovaným v 1/ rade a žalobcom bola uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka Dohoda o poskytnutí služby. Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu

a) za poskytnuté služby spočívajúce v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 168,17 eur a
b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 87,36 eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý.

Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby.

Podľa dohody o poskytnutí služby je dlžník oprávnený nie je však povinný požiadať o odklad splatnosti splátok úveru/revolvingu po splatení prvých troch splátok úveru za podmienky, že je dlhodobo práceneschopný, pričom dlhodobou práceneschopnosťou sa rozumie pracovná neschopnosť začatá najskôr v deň uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby a trvajúca dlhšie ako 3 týždne, alebo pokiaľ s ním bol skončený pracovný pomer. Dlžník je oprávnený požiadať o odloženie splátok poskytnutého úveru aj v iných prípadoch ako je uvedené vyššie, ale tento odklad splátok je podmienený schválením zo strany veriteľa. Na odloženie splátok v týchto iných prípadoch nemá dlžník právny nárok. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní zmluvy o úvere oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1. tejto dohody o poskytnutí služby a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na

započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa tejto dohody o poskytnutí služby a to ku dňu uskutočnenia revolvingu.

11. Zároveň uzavrel žalobca so žalovaným dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX rovnako ako zmluvu dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej má mať žalovaný pohľadávku voči žalobcovi z titulu poskytnutého úveru vo výške 1.170 eur s tým, že takáto pohľadávka je zabezpečená touto dohodou o zrážkach zo mzdy a to vrátane príslušenstva úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, ako aj nákladmi, ktoré preukázateľne žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky. Zároveň sa žalobca a žalovaný dohodli podľa čl. II., že podľa tejto dohody o zrážkach zo mzdy je zamestnávateľ žalobcu povinný vykonávať v prospech žalovaného mesačné zrážky zo mzdy vo výške 62,69 eur mesačne. Účastníci tejto dohody sa tiež v zmysle článku III. dohodli, že zrážky zo mzdy budú vykonávané zamestnávateľom žalobcu a to až do doby než žalovaný zamestnávateľovi písomne ohlásí, že všetky jeho pohľadávky sú splatené. Zároveň podľa článku V. žalobca nemôže takúto dohodu pred splatením pohľadávky vypovedať, alebo od nej odstúpiť alebo iným spôsobom jednostranne ukončiť.

12. Zo žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy zo dňa X.X.XXXX vyplýva, že žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu spoločnosti Q. A.. P. U., IČO: 35 691 816 žiada zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy dlžníka v jeho prospech, s ktorým dlžník uzatvoril dohodu o zrážkach zo mzdy. Predmetnou dohodou sa dlžník zaviazal zabezpečiť uspokojenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Žalovaný sa oprávnené domáha uspokojenia nehradenej splatnej pohľadávky vo výške 3.443,41 eur k 15.8.2017, vykonávaním zrážok zo mzdy alebo iných príjmov dlžníka - žalobcu.

13. Z rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/140/2013 zo dňa X.X.XXXX vyplýva, že vo veci vedenej proti žalovanému v 1/ rade o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v žiadosti, resp. v zmluve o revolvingovom úvere v článku 8, po bodom 8.1., ktorá znie: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako "úver/ revolving") a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“, a pod bodom 8.4., ktorá znie „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru, je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods.8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy“, sú pre svoju neprijateľnosť neplatné. Tento rozsudok Okresného súdu v Prešove bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/307/2014 zo dňa 9. 9. 2015.

14. Z prehľadu úhrad žalovaného súd zistil, že žalovaný uhradil žalobcovi spolu sumu 1.024,14 eur.

15. Z výsluchu žalobcu vyplynulo, že požiadal spoločnosť Profi Credit o poskytnutie úveru, pričom zástupcovia tejto spoločnosti prišli k nemu domov, kde mu dali podpísať tieto dokumenty. V roku 2011 si takto žalobca požičal sumu 1.000,- eur, pričom zmluvu o revolvingovom úvere si zbežne prečítal a

vedel, že podpisuje túto zmluvu. Čo sa týka dohody o zrážkach zo mzdy, túto žalobca nečítal, pretože túto mu dali podpísať hneď za touto zmluvou a túto dohodu nemal ani doma k dispozícii. Ďalej uviedol, že túto dohodu mu museli poslať dodatočne, keď mu začali sťahovať z výplaty sumu 62,- eur. Sumu 62,- eur mu sťahovali v čase, keď nastúpil do zamestnania. Predtým bol nezamestnaný, tak tento úver nesplácal. Na otázku súdu, aby žalobca uviedol, koľko mu bolo v spoločnosti Profi Credit požičaných finančných prostriedkov a ako mu boli vyplatené, žalobca uviedol, že spoločnosť mu poskytla finančné prostriedky vo výške 1.000,- eur v hotovosti, pretože bankový účet nemal a iné finančné prostriedky od tejto spoločnosti nedostal. Žalobca nevedel uviesť, koľko presne už uhradil K tomu právny zástupca žalobcu dodal, že od združenia HOOS má vedomosť, že žalobca na tento úver uhradil 42 splátok vo výške splátky 62,69 eur a teda výšku úveru, ktorú si požičal, žalobca preplatil.

16. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že trvajú na podanej žalobe tak, ako bola doručená súdu, pričom sú toho názoru, že predložená dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému domáhať sa takých nárokov, na ktoré nemá nárok, pretože jednak obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a jednaj aj predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti, ktoré by obsahovať mala, a teda úver sa považuje za bezúročný, bez poplatkov. Akékoľvek domáhanie sa zrážok zo mzdy zo strany žalovaného je podľa právneho zástupcu žalobcu amorálne a v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež poukázal, že aj táto dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje všetky obligatórne náležitosti, ktoré by mala. K dôkazu, ktorý predložil na výzvu súdu žalovaný, vyplýva, že žalobca uhradil toho času viac ako mal, a to o 24,- eur. Žaloba považoval za dôvodnú a navrhol jej vyhovieť a priznať náhradu trov konania žalobcovi.

Právny stav platný a účinný ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a dohody o zrážkach zo mzdy

17. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len Obchodný zákonník alebo ObZ) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „Zákon“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. g) Zákona na účely tohto zákona sa celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom rozumie všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 2 písm. h) Zákona na účely tohto zákona sa celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok;

platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

19. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmlúv (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

20. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 551 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

Posúdenie veci súdom

21. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné.

22. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

23. Do 01.04.2015 v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere je daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa, a teda ani do uvedeného dňa nie je v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka. Tento príkaz zákonodarcu súd nemôže nerešpektovať a ani ho vo svojej rozhodovacej činnosti opomínať. Práve pojem na prospech spotrebiteľa je pre súd určujúci pre aplikáciu konkrétnych ustanovení v právnom poriadku, pričom ustanovenia Občianskeho zákonníka sú nepochybne výhodnejšie pre spotrebiteľa ako ustanovenia Obchodného zákonníka.

24. Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014). Súd poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka.

25. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a

dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka najmä formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

26. Z predložených listinných dôkazov je nesporné, že žalobca so žalovaným v 1/ rade uzatvoril dňa XX.XX.XXXX zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorou mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1.170,- eur spolu s ročným úrokom vo výške 70,02% z istiny, t. j. celková výška úveru predstavuje sumu 2.632,98 eur. Žalobca sa zaviazal túto sumu uhradiť v 42 mesačných splátkach vo výške 62,69 eur, splátka splatná 15. dňa v mesiaci.

27. Revolvingový úver je úver, ktorý umožňuje klientovi čerpať poskytnuté finančné prostriedky opakovane. Môže byť poskytnutý aj formou kreditnej karty, pri ktorých je klientovi poskytnutý úverový rámec. Ak klient vyčerpá časť alebo celý úverový rámec a následne vyčerpanú sumu splatí jednorazovo, resp. jeho časť povinnou minimálnou splátkou hneď po pripísaní tejto úhrady má opäť k dispozícii celý úverový rámec, resp. časť, ktorá nie je vyčerpaná a ktorá sa zaplatenými splátkami zvyšuje.

28. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že predložená zmluva označená ako revolvingová, nie je zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru, nenapĺňa jeho podstatné znaky. Súd podľa obsahu zmluvy posúdil túto zmluvu ako zmluvu úverovú, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý klasický úver, nakoľko splácanie jednotlivých súm žalovaným nemalo za následok automatické zvyšovanie úverového rámca. O uvedenom svedčí dojednanie o výške mesačnej splátky, počte splátok a pod.. Žiaden listinný dôkaz predložený žalobcom nenasvedčuje skutočnosti, že sa jedná o úver revolvingový (automatické navyšovanie súm úveru do výšky dohodnutej sumy limitu). V tomto možno uvažovať aj o zámernom klamaní spotrebiteľa, čo do názvu zmluvy a jej samotného obsahu. Je nepochybné, že priemerný spotrebiteľ nemôže mať prehľad o náležitostiach jednotlivých typov úverov zvlášť pri tak neprehľadnej zmluve a množstve údajov v nej uvedených, ako aj uvedených v zmluvných dojednaniach, zvlášť keď podľa žalobcu všetky prílohy tvoria neoddeliteľnú časť zmluvy, aké boli súdu predložené v tomto prípade.

29. Súd po dôkladnom preštudovaní listinných dôkazov tiež dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver formou úveru považuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve o pôžičke absentujú údaje požadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), j), a k), a v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

30. Súd je toho názoru, že zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu neobsahuje povinný údaj a to údaj o dobe trvania zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Gramatickým výkladom tohto ustanovenia súd dospel k záveru, že je potrebné rozlišovať pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti úveru“. V danom prípade sa nejedná o totožné pojmy. Pre úplnosť súd uvádza, že pojem „splatnosť úveru (počet splátok)“, ktorý v zmluve o úvere je numeratívne vyjadrený číslom 342, nie je možné stotožňovať s pojmom „doba trvania zmluvy“. V predložených zmluvných dojednaniach je bode 9.1. označený ako „Neuskutočnenie revolvingu - výpoved“ uvedený, že zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú.

31. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je tiež údaj o konečnej splatnosti úveru. Žalovaný je toho názoru, že zmluva tento údaj obsahuje. Tento údaj sa však vyskytuje len v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 21.12.2011 a teda údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Označenie tohto údaju v prílohe, ktoré nie je ani len podpísané dlžníkom, teda žalobcom, nemôže nahrádzať povinnosť veriteľa uvádzať tento údaj priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012). Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť.

32. Súd v súlade s rozsudkom Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 uvádza, že zmluva o úvere, resp. jej náležitosti nemusia byť obsiahnuté na jednom dokumente, avšak, vzhľadom na platnú právnu úpravu, dokumenty, v ktorých sú obsiahnuté náležitosti podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, musia mať písomnú formu, ktorá pre svoju platnosť vyžaduje podpis účastníka zmluvného vzťahu. Súdny dvor v uvedenom rozsudku uviedol, že „článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2008/48 v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10. ods. 2 smernice. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. c) smernice má zmluva zrozumiteľne a stručne uviesť dĺžku trvania tejto zmluvy. Zmluva podpísaná stranami sporu takýto údaj neobsahuje. Jeho uvedenie v nepodpísaných úverových podmienkach je pre nesplnenie podmienok ust. § 40 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka neplatné.“

33. Súd za potrebné považuje uviesť aj to, že predložené oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníka v časti obsahujúcej podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských zmluvách súd nevyhodnotil ako súčasť zmluvy o úvere, pretože tieto nie sú podpísané zmluvnými stranami a ak majú byť medzi zmluvnými stranami záväzné, je potrebné, aby zmluvné strany vyjadrili súhlas so znením takejto listiny práve svojim podpisom. Súd má teda za to, že nedošlo medzi zmluvnými stranami k dohode o obsahu týchto listín.

34. Ďalšou obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. K uvedenému súd zdôrazňuje, že v zmluve o úvere nebola výška RPMN uvedená správne, rovnako absentuje uvedenie všetkých predpokladov použité na výpočet RPMN. V predmetnej zmluve je uvedená ako predpokladaná RPMN vo výške 65,50%, pričom pri výške úveru 1.170,- eur, 42 mesačných splátkach vo výške 62,69 eur a odplate podľa čl. 8 (dohoda o poskytnutí služby) vo výške 168,17 eur mala byť RPMN vo výške 92,98%.
(výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky dostupnej na internetovej stránke <https://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelcky-uver-rpmn-rpsn.php>)

35. Povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákon ukladá povinnosť v zmluve rozdeliť splátku úveru na tri samostatné časti a to splátku istiny, splátku úrokov a splátku iných poplatkov, za účelom zabezpečenia dostatku čo najširších informácií pre spotrebiteľa. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých častí úveru, nie je svojvoľné, ale predstavujú prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. V zmluve je uvedený iba počet splátok, výška mesačnej splátky, deň v mesiaci, kedy nastáva splatnosť jednotlivých splátok, avšak absentuje uvedenie splatnosti prvej splátky, poslednej splátky. Tieto skutočnosti sa nachádzajú až v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 21.12.2011, kde je uvedená splatnosť prvej a poslednej splátky, a číselné uvedenie dňa splatnosti splátky v priebehu periódy splácania. Ako už bolo uvedené vyššie predmetné oznámenie nebolo podpísané spotrebiteľom ako dlžníkom, preto nemohlo dôjsť medzi stranami sporu k dohode o obsahu týchto podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

36. Klausula objasňujúca špecifikáciu splátok úveru nielen podľa istiny ale aj úrokov a poplatkov má význam, aby bol jasný údaj, (i) z čoho splátka pozostáva, (ii) či splátka obsahuje aj poplatky, (iii) či neobsahuje poplatky, ktoré nemajú byť zaradené do RPMN), (iv) či ide o amortizované splácanie alebo bez amortizácie alebo (v) údaj o tom, v ktorých splátkach je výlučne istina a v ktorých len poplatky (pri niektorých typoch úverov sú zmluvy formulované tak, že najprv sa splácajú výlučne úroky a v poslednej splátke istina).

37. Súd poukazuje na ustálenú súdnu prax Krajského súdu v Prešove, podľa ktorého „pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátku istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú

harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. V takomto prípade dochádza ku kolízii obsahového znenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré má za následok sprísnenú požiadavku slovenského zákonodarcu na uvedenie členenia splátok spotrebiteľa v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to konkrétne na istinu, úroky a poplatky. Priama aplikácia ustanovení smernice však prichádza do úvahy len subsidiárne ako ultima ratio vtedy, ak eurokonformný výklad problematického vnútroštátneho ustanovenia nie je možný. Priama aplikácia ustanovenia smernice však nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, to znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny ani obrátený vertikálny priamy účinok. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň dodáva, že ak by vykladal vnútroštátne právo eurokonformne, pridrižoval sa obsahového znenia smernice a od dodávateľa nevyžadoval členenie splátky na istinu, úroky a poplatky, upustil by tak od zákonnej požiadavky, čo by malo za následok výklad vnútroštátneho práva contra legem a prekročenie limitov uplatnenia nepriameho účinku smernice, pričom takýto postup je neprípustný.“ (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/32/2018 zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 21Co/86/2018 zo dňa 03.07.2018, sp. zn. 19Co/145/2017 zo dňa 28.06.2018, sp. zn. 19Co/146/2017 zo dňa 28.06.2018, sp. zn. 7Co/155/2017 zo dňa 25.04.2018).

38. Pre úplnosť súd poukazuje aj na názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky vyslovený v uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 (tiež rozhodnutia toho súdu sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017 a sp. zn. 4Cdo/65/2018 zo dňa 26.9.2018), na ktorý poukázal aj žalovaný, podľa ktorého, „vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie dovolací súd uzatvára, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.“

39. Pri existencii protichodných názorov súdov vyššej inštancie súd konajúci v tejto veci sa priklonil k záverom, ku ktorým dospel Krajský súd v Prešove a ktorý odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 a ustálil tak, že „princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov.“ (pozri rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21Co/86/2018 z 3.7.2018) K tomu je potrebné ešte dodať, že dve rôzne zákonné formulácie predmetnej obsahovej náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch (zákonná úprava do novelizácie do 1.5.2018 a po uvedenom dátume), nemôžu smerovať k jednému výkladu (pozri rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/464/2016 zo dňa 28.03.2018).

40. Výklad zákona č. 129/2010 Z. z. nemôže narušať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je v slovenskom Civilnom sporovom poriadku vyjadrený v článku 2 ods. 2 ako „stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo“. Ustálená judikatúra slovenských súdov podala (a aj podáva) stabilný výklad ustanovenia zákona ohľadom potreby členenia splátok úveru.

41. Súd tiež poukazuje, že dohodnutý úrok v zmluve o revolvingovom úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovaným vo výške 70,02 % je viac ako šesťnásobne vyšší ako priemerná úroková miera z úverov poskytnutých bankami. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov za prvý polrok 2011, po ktorom polroku bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 10,35% ročne a v mesiaci november, ktorý predchádzal mesiacu, v ktorom bola zmluva uzavretá, v sadzbe 10,32% ročne. Súd je toho názoru, že výška takto dojednaných úrokov z omeškanie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože veriteľ od dlžníka požaduje neprimerané až úžernícke úroky.

42. Z verejne dostupnej knižnej publikácie o odplatách pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľom vyplýva, že všeobecné súdy pri odplatnom poskytovaní peňažných prostriedkov hranicu hrubého nepomeru rozpätia tejto odplaty v zásade vymedzili v rozpätí od 24 až 60 % odplatného plnenia ročne, a to v závislosti od okolností konkrétneho prípadu (In: Budjač. M: Civilnoprávna úžera a odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľom, 2018, Wolters Kluwer)

43. V listine o zmluve o úvere bola zahrnutá aj dohoda o poskytnutí služby, v zmysle ktorej bol žalobca povinný zaplatiť žalovanému za služby odplatu vo výške 168,17 eur splatnú v deň uzatvorenia tejto zmluvy, pričom je, že zrejme žalobca mohol, ale nemusel takúto službu spotrebovať, a napriek tomu bol povinný za jej poskytnutie zaplatiť odplatu. Uvedená zmluvná podmienka už bola rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. XC/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti.

44. V tomto smere súd tiež poukazuje, že ak v individuálnom spore je rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, že konkrétna podmienka je neprijateľná, ide o vyriešenie sporu medzi konkrétnym dodávateľom a spotrebiteľom bez uvedenia povinnosti dodávateľa zdržať sa ďalšieho používania tejto podmienky. Napriek tomu však prichádza do úvahy precedenčný charakter uvedeného rozsudku, keď v iných sporoch medzi spotrebiteľom a dodávateľom procesný útok, resp. procesná obrana môžu byť založené na inom rozsudku súdu, ktorý sa týkal rovnakej veci. Aj keď sa v rozsudku, ktorý sa týka individuálneho sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nezakazuje dodávateľovi ďalšie použitie dotknutej zmluvnej podmienky, táto povinnosť dodávateľovi vyplýva z hmotnoprávneho ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka. Ak si dodávateľ v súdnom spore používanie problémovej klauzuly neobháji, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka.

45. Na základe uvedeného má žalovaný na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere právo len na vrátenie sumy zodpovedajúcej poskytnutému úveru, prijatím plnenia od žalobcu nad tento rozsah by došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu (plnenie bez právneho dôvodu). V časti úrokov a odplaty za poskytnutie služby je zmluva neplatná, pre neprimerane vysoký úrok a plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd tiež je toho názoru, že predložená zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX vzhľadom na absencie obligatórných náležitostí je bezúročná a bez poplatkov.

46. Spolu so zmluvou o úvere žalobca uzavrel so žalovaným dohodu o zrážkach zo mzdy a nakoľko sa žalobca dostal do omeškania s platením splátok, žalovaný požiadaval zamestnávateľa žalobcu listom zo dňa X.X.XXXX o vykonávanie zrážok zo mzdy.

47. Dohoda o zrážkach zo mzdy je síce legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, ale ak existuje hoci len potencionálne riziko vymoženia nezákonného, či inak nečestného plnenia, je inštitút dohody o zrážkach zo mzdy prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje obísť súdny proces a realizovať zrážky zo mzdy s následkom zásahu do práva každého na ochranu majetku.

48. V tejto súvislosti súd poukazuje na vec vedenú na Súdnom dvore Európskej únie pod sp. zn. C-30/12 vo veci Z. M. / POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava, z ktorého záveru vyplýva, že čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.05.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto

súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

49. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (§ 551 OZ) predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov slúži jednak na zabezpečenie pohľadávky, ako aj na jej postupné uspokojenie. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať ex lege písomnú formu, inak je neplatná. Obsahom dohody o zrážkach zo mzdy je súhlas dlžníka, aby platiteľ z jeho mzdy vykonával zrážky vo vopred určenej výške a vyplácal ich veriteľovi, ktorému vzniká právo, aby po splatnosti pohľadávky boli vykonávané zrážky zo mzdy dlžníka a boli zamestnávateľom vyplácané.

50. Z obsahu predloženej dohody o zrážkach zo mzdy podľa §551 a nasl. Občianskeho zákonníka vyplýva, že jej uzatvorením je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľom, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie.

51. V danom prípade súd poukazuje aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. XXXX/XXXX-XXX.XX,XXX,XXX, ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa ustanovenia §551 Občianskeho zákonníka, je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením §53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

52. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že tá slúžila na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej z poskytnutého úveru s tým, že žalobca ako slabšia strana v takomto zmluvnom vzťahu ho nemohol jednak ovplyvniť a inštitút zabezpečenia úveru si zvolil žalovaný, pričom žalobca nemohol tiež ovplyvniť ani len obsah dohody o zrážkach zo mzdy. Len ťažko uveriť tomu, aby spotrebiteľ, ktorý má záujem o úver, mal reálnu možnosť odmietnuť podpísať aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ak je mu táto predkladaná na podpis spolu so zmluvou o úvere, v ten istý deň. Následkom odmietnutia podpísania dohody o zrážkach zo mzdy, je určite v každom prípade strata možnosti získať úver. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy podpísaná v ten istý deň ako zmluva o úvere, nemožno uveriť tvrdeniu žalovaného, že priemerný spotrebiteľ, ktorý má záujem získať úver, neznalý následkov podpísania dohody, mal možnosť túto odmietnuť.

53. Dohoda o zrážkach zo mzdy sa neinformovaním jej dôsledkov dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznáva takémuto konaniu rozpor s imperatívom dobrých mravov. Nič nebráni hodnotiť takúto klauzulu ako neplatnú (§53 ods. 5 Občianskeho zákonníka) aj keď má základ v zákone. Dôležité je kde a ako je dohodnutá, a to v kontexte s ostatnými zmluvnými podmienkami, ktoré môžu byť prípadne nekalé a zmluva tak môže byť základom toho, že veriteľovi sa aj bez súdnej kontroly v procese zrážok zo mzdy umožní získať do sféry vlastných majetkových aktív plnenie, ktoré mu prípadne neprináleží.

54. Z celého konania žalovaného tak vyplýva, že účelom takéhoto zabezpečenia jeho pohľadávky bolo, aby vylúčil zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči žalobcovi. 41. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že bola formulovaná jednostranne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, z čl. III. dohody vyplýva, že dlžník nemá právo takúto dohodu vypovedať, od nej odstúpiť, prípadne inak jednostranne ukončiť a takéto ustanovenia dohody zakladajú nerovnováhu v neprospech žalobcu s tým, že ide o neprijateľné podmienky, ktoré robia takúto dohodu o zrážkach zo mzdy neplatnou.

55. Zároveň takáto dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje označenie platiteľa mzdy ako základnú náležitosť takéhoto právneho úkonu, a preto je v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná. Vyplýva to z toho, že v prípade dohody o zrážkach zo mzdy sa veriteľ dostáva do majetkovoprávneho styku s ďalším subjektom, ktorý nie je priamym účastníkom dohody o zrážkach zo mzdy t.j. s platiteľom mzdy. Preto v dohode musí byť platiteľ mzdy náležite identifikovaný. Presné označenie platiteľa mzdy je potrebné aj z toho dôvodu, že platiteľ mzdy musí mať spoľahlivý doklad o tom, že zrážky vykonáva oprávnene. V danom prípade nepochybne označenie platiteľa mzdy v napadnutej dohode chýba.

56. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z. z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa).

57. Súd je tiež toho názoru, že ďalšie použitie Dohody o zrážkach zo mzdy v danom prípade by už viedlo k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, pretože bolo preukázané, že žalobca už plnil žalovanému sumu 1.024,14 eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany žalobcu reálne poskytnutá 1.001,83 eur (1.170,- eur (úver) - 168,17 eur (odplata z neprijateľnej podmienky - Dohoda o poskytnutí služby), pričom žalobca uviedol, že si požičal sumu 1.000,- eur.

58. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu, že takýto právny úkon bol v rozpore so zákonom a neobsahoval všetky zákonné náležitosti, pričom podmienky boli žalobcovi ako slabšej strane nastavené žalovaným.

K trovám konania

59. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku tohto ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy uloženie povinnosti zdržať sa výkonu práva z Dohody o zrážkach zo mzdy. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 100% a úspech žalovaného predstavuje 0%. Preto žalobcovi v súlade s platnou právnou úpravou priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CPS podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.